DOI: 10.32844/2222-5374-2020-104-2.60**УДК: 349.22****Іншин М. І.,***завідувач кафедри трудового права та права соціального забезпечення,
Київського національного університету ім. Тараса Шевченка,
доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ СУДДІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЇХ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Актуальність статті полягає в тому, що правова держава створюється та існує за допомогою функціонування судової влади, через яку реалізовується принцип законності, верховенства права в державі, здійснюється захист прав та свобод громадян. Належна реалізація суддями своїх прав та обов'язків в рамках здійснення правосуддя є особливим показником, який дозволяє відносити державу до правової, цивілізованої, розвиненої. Разом із тим, в умовах, коли суддя піддається як прямому тиску, так і опосередкованому, неможливо говорити про соціальну безпеку суддів, а так само неможливо розраховувати на задоволення євроінтеграційних прагнень українського народу. В статті сформульовано актуальну наукову думку щодо впливу забезпечення соціальних прав суддів на рівень їх соціальної безпеки. Підкреслено, що соціальні права суддів окреслюють рівень цивілізованості суспільства; забезпечуються за рахунок Державного бюджету; рівень їх забезпечення відображає рівень гарантування самостійності суддів та їх незалежності; вони не можуть бути скасовані чи звужені без відповідної компенсації; регламентуються наддержавними організаціями на універсальному та регіональному міжнародному рівні та державою на національному рівні. У разі, якщо соціальні права недостатньо захищені та забезпечені в державі, робиться висновок, що така держава неспроможна: забезпечити та захистити гідний рівень соціальної безпеки суддів та інших громадян; задовольнити власні євроінтеграційні прагнення та паралельно збільшити рівень національної безпеки, який також є важливою обставиною забезпечення належної міри соціальної безпеки суддів та усіх інших громадян. Зроблено висновок, що забезпечення належного рівня незалежності суду та самостійності діяльності суддів у будь-якій державі є результатом низки соціально-правових, економічних, політичних і культурних чинників, особливе місце серед яких займає забезпечення державою високого рівня соціальної безпеки суддів. У свою чергу соціальна безпека також є результатом низки чинників, однак, вирішальне значення у формуванні належного рівня соціальної безпеки працівника має ефективне функціонування правового механізму забезпечення соціальних і трудових прав суддів. Ця позиція підтверджується концептуальною сутністю та юридичною природою цих прав, що вказують на те, що суддя не може характеризуватись в якості працівника, що існує в межах належного рівня соціальної безпеки, коли його трудові і соціальні права не будуть: 1) якісно

регламентовані у чинному законодавстві; 2) забезпечені та захищені на міжнародному та національному рівні.

Ключові слова: соціальна безпека, суддя, судово-правова реформа, соціальні права, захист, гарантії.

Актуальність теми. Правова держава створюється та існує за допомогою функціонування судової влади, через яку реалізується принцип законності, верховенства права в державі, здійснюється захист прав та свобод громадян. Належна реалізація суддями своїх прав та обов'язків в рамках здійснення правосуддя є особливим показником, який дозволяє відносити державу до правової, цивілізованої, розвиненої. Разом із тим, в умовах, коли суддя піддається як прямому тиску (через, наприклад, певних осіб чи через ЗМІ), так і опосередкованому (коли його безпека не є гарантованою в державі, або ж у зв'язку із виконанням ним суддівських функцій небезпеці піддається життя чи здоров'я його рідних, сім'ї), неможливо говорити про соціальну безпеку суддів, а так само неможливо розраховувати на задоволення євроінтеграційних прагнень українського народу.

Аналіз наукової літератури та невирішені раніше питання. Забезпечення трудових і соціальних прав працівників, а також вплив такого процесу на рівень соціальної безпеки працівника вже у тій чи іншій мірі були досліджені Л. П. Амелічевою, М. І. Ануфрієвим, Е. В. Бабенком, С. В. Вишновецькою, М. В. Голіковою, М. А. Дідиченко, О. В. Епель, Г. А. Зубом, О. В. Карпушовою, В. Л. Костюком, Л. В. Котовою, Б. Б. Курбановим, П. М. Мартиновим, М. В. Панченком, В. С. Пряниковим, І. С. Сахарук, О. А. Старокожевим, Р. В. Татаріновим, Р. І. Шабановим, Т. В. Штих, О. В. Яснолобовим та іншими вітчизняними науковцями. Разом із тим, слід констатувати, що на сьогоднішній день актуальною є потреба у подальшому аналізі впливу забезпечення соціальних прав суддів на рівень їх соціальної безпеки, враховуючи останні зміни чинного законодавства та актуальні напрацювання вітчизняних юристів.

Відтак, метою цієї наукової статті є формування актуальної наукової думки щодо впливу забезпечення соціальних прав суддів в Україні на рівень соціальної безпеки суддів. Окреслена мета досягатиметься шляхом виконання таких завдань: 1) визначити характерні риси соціальних прав суддів; 2) проаналізувати зв'язок забезпечення цих прав із рівнем формування належної соціальної безпеки вказаних працівників; 3) проаналізувати відповідні нормативно-правові акти, які б засвідчували важливість забезпечення соціальних прав суддів; 4) узагальнити отримані результати дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Що стосується захисту соціальних прав суддів і їх впливу на забезпечення належного рівня соціальної безпеки таких працівників, то, приймаючи до уваги правовий статус суддів в Україні, можемо дійти висновку, що характерними рисами соціальних прав суддів є те, що:

1. Соціальні права суддів забезпечуються та захищаються державою за рахунок Державного бюджету України. У відповідності до ст. 130 Конституції України «держава забезпечує фінансування та належні умови для

функціонування судів і діяльності суддів. У Державному бюджеті України окремо визначаються видатки на утримання судів з урахуванням пропозицій Вищої ради правосуддя». Зважаючи на вимоги цієї норми Основного Закону України КС України в абз. 8 п. 7 мотивувальної частини свого Рішення від 11 жовтня 2005 року № 8-рп/2005 наголосив, що в контексті ст. 130 Конституції України «держава забезпечує фінансування та належні умови для функціонування судів і діяльності суддів. У Державному бюджеті України окремо визначаються видатки на утримання судів. Це положення передбачає і фінансування щомісячного довічного грошового утримання суддів за рахунок коштів Державного бюджету України, а не Пенсійного фонду України». Ця нормативна обставина дозволяє безпосереднім чином розуміти відповідальних за соціальну безпеку суддів суб'єктів, якими є ті суб'єкти публічної адміністрації, що спроможні нести юридичну відповідальність за стан соціальної безпеки суддів, а також належним чином забезпечувати та захищати соціальні права суддів, використовуючи належний цим суб'єктам владний ресурс.

2. Соціальні права загалом та соціальні права суддів, зокрема, окреслюють рівень цивілізованості суспільства. Практично усі учені погоджуються із тим, що соціальні права є базовими правами для сучасної людини [1, с. 4-5; 2, с. 4; 3, с. 145], окреслюючи її можливості діяти соціально корисним чином на шляху здобуття тих чи інших соціальних благ, які продукуються суспільством, що функціонує у сучасній правовій та демократичній державі. Отже, соціальні права є тим, що відображає рівень цивілізованості суспільства. З цього приводу, оцінюючи тенденцію до звуження соціальних прав професійних публічних службовців в Україні за останні роки, в наукових розвідках зазначається, що «стрімкий процес комплексної десоціалізації ще не сформованої моделі соціальної держави загалом та десоціалізації трудової діяльності державних службовців (окремо – прокурорів), зокрема» [4, с. 39] неминуче обумовлюватиме негативні наслідки для подальшого майбутнього українського суспільства та держави: «погіршення рівня соціальної безпеки громадян, розширення класу прекаріатів та андеркласу загалом, а також зумовить утвердження панування корупції у державі» [4, с. 39].

Сьогодні на міжнародному рівні демократичні та правові держави розуміються в якості таких лише за умови, що вони є соціальними. Зокрема, в розумінні наддержавних європейських інституцій «демократія» тісно корелюється з таким явищем, як «соціальна когезія», тобто із «спроможністю суспільства забезпечувати добробут усіх своїх членів, мінімізуючи нерівності та уникаючи маргіналізації, керувати розбіжностями та поділами та забезпечувати засоби досягнення добробуту для всіх» [5, с. 40]. З огляду на це, «ті держави, які вважають себе демократичними, правовими, соціальними (до них належить й Україна), політично визнали й юридично захистили ці права, а також закріпили на конституційному рівні» [6, с. 122]. Саме тому, у межах такої логіки держава, котра не гарантує соціальні права:

1) не може вважатись не лише соціальною, але й також і демократичною, що шкодить авторитету держави у міждержавних відносинах і унеможливорює практичну реалізацію євроінтеграційних прагнень. Вказа-

не має значення з огляду на те, що: а) лише держава, в якій законодавчо закріплено (а на конституційному рівні гарантовано) соціальні права і ці права реально забезпечуються в практичній дійсності, може об'єктивувати «соціальну когезію», що «є важливою умовою демократичної безпеки та сталого розвитку, оскільки розділене та нерівне суспільство є не тільки несправедливим, але й не може гарантувати стабільність у довгостроковій перспективі» [5, с. 40]; б) «недостатність впровадження державою цивілізаційних концепцій (соціальної безпеки, гідної праці, свободи праці, соціального партнерства і т. д.) чи їх часткове або ж повне ігнорування свідчить про недостатню цивілізаційну відповідність такої держави, для якої людина (її життя, здоров'я) не розуміється в якості найвищої соціальної цінності» [4, с. 39]. Певна річ, вказані обставини виключають можливість долучення недостатньо «цивілізованої» держави до союзу держав (щонайперше ЄС, який дотримується «тенденції цивілізованих держав» «до зростання цілісності людини як індивіда в суспільстві» [7, с. 292]), які є дійсно соціальними й демократичними та: по-перше, пропагують такі цінності для усіх інших держав; по-друге, вимагають відповідати критеріям соціальної та демократичної держави від держав, що бажають долучитись до їх союзу;

2) не є інвестиційно привабливою, адже суспільство, що не є стабільним у довгостроковій перспективі, характеризується станами соціального напруження, котрі можуть обумовлювати масові протести, революції, громадянські війни і т. д. Таким чином, держава, котра не є соціальною та демократичною, не може розцінюватись в якості реального та рівноправного суб'єкта взаємодії на глобальному ринку, а також не є предметом добросовісного інтересу для суб'єктів економічної діяльності соціальних та демократичних держав.

Отже, держава, в якій належним чином забезпечуються соціальні права суддів, може вважатись такою, що розвивається у напрямі побудови правової та демократичної держави, котра може: 1) створити умови для забезпечення і захисту соціальної безпеки як суддів, так і всіх інших працівників та громадян; 2) задовольнити власні євроінтеграційні прагнення та паралельно збільшити рівень національної безпеки, який також є важливою обставиною забезпечення належної міри соціальної безпеки суддів та усіх інших громадян.

3. Соціальні права є можливостями задоволення потреб індивіда (власника цих прав) у соціальних благах, що створюють умови для належного рівня його соціальної безпеки, які у контексті суддів безпосереднім чином позначається на гарантіях самостійності роботи суддів, а в решті – на незалежності суду. Соціальні права (аналогічно трудовим) на сьогоднішній день є визначальним явищем, реальна наявність якого свідчить як про цивілізованість держави, так і про те, що суб'єкти, котрі володіють такими правами, можуть повноцінно функціонувати у суспільстві. Вказане досягається саме у результаті перебування власника соціальних прав у стані соціальної безпеки, що є явищем, котрому тривалий час приділяється увага вітчизняних учених [див., напр.: 8-10]. При цьому Х. О. Мандзіновська тлумачить «соціальну безпеку» в якості «такого стану розвитку держави, при якому вона здатна забезпечити гідний і якісний рівень життя населення

незалежно від впливу внутрішніх і зовнішніх загроз» [11, с. 163]. У свою чергу вітчизняні науковці В. А. Скуратівський та О. А. Линдюк пропонують розуміти «соціальну безпеку» в якості «стану життєдіяльності людини та суспільства, що характеризується сформованою, сталою соціальною системою забезпечення соціальних умов діяльності особистості, її соціальної захищеності, стійкості до впливу чинників, які підвищують соціальний ризик» [12, с. 196]. Іншими словами, соціальна безпека – це стан, який досягається у результаті належної реалізації державою її соціальної функції. Відповідно, у тому разі, коли держава неналежним чином виконує цю функцію або ж взагалі ігнорує потребу ефективно здійснювати соціальну політику в державі, держава тлумачиться не лише несоціальною (відповідно – неправовою, недемократичною), але й соціально небезпечною. На цю обставину звертає увагу вітчизняна учена О. О. Сиченко, вказуючи на те, що низький рівень соціальної захищеності громадян становить загрозу для національної безпеки країни: «дефіцит соціальної безпеки загрожуює втратою соціальних норм, зростанням нетерпимості, екстремізму і насильства в суспільстві. Він не тільки несе серйозні негативні наслідки для здоров'я, добробуту та соціального самопочуття людей, але й знижує ефективність функціонування економічної системи» [13, с. 35].

Загострюється окреслена ситуація у тому разі, коли соціально незахищеними (недостатньо соціально захищеними) будуть судді, що становить собою не лише корупційний ризик у системі правосуддя, але й також ризик для життя та здоров'я суддів, їх родин і т. д. Вказане обумовлене тим фактом, що соціальні права суддів, як зазначає вітчизняна учена О. А. Калашник, «охоплюють усі сфери життя суспільства і полягають у встановленні певних пільг і переваг порівняно з іншими громадянами у володінні і користуванні соціальними благами. Ці права спрямовано на забезпечення достатнього життєвого рівня суддів та членів їх сімей, створення умов для їх комфортного проживання» [14, с. 98]. Відтак, наслідком звуження, незабезпеченості (незахищеності) соціальних прав суддів є зашкодження самостійності роботи суддів й незалежності судової влади.

Примітним є те, що на вказану обставину також вже фрагментарно звертав увагу й КС України в абз. 2 підп. 3.2 п. 3 мотивувальної частини Рішення від 18 червня 2007 року № 4-рп/2007, в якому Суд констатував, що «однією з гарантій забезпечення незалежності суддів, закріплених у ч. 1 ст. 126 Конституції України, є надання їм за рахунок держави матеріального і соціального захисту (заробітна плата, пенсія, щомісячне довічне грошове утримання тощо), надання їм у майбутньому статусу судді у відставці, право якого на пенсійне та щомісячне довічне грошове утримання є гарантією незалежності працюючих суддів». Крім того, в абз. 6 підп. 2.2 п. 2 Рішення КС України від 03 червня 2013 року № 3-рп/2013 Суд зауважив, що «конституційний статус судді передбачає достатнє матеріальне забезпечення судді як під час здійснення ним своїх повноважень (суддівська винагорода), так і в майбутньому у зв'язку з досягненням пенсійного віку (пенсія) чи внаслідок припинення повноважень і набуття статусу судді у відставці (щомісячне довічне грошове утримання). Статус судді та його елементи, зокрема матеріальне забезпечення судді після припинення його повноважень, є не особистим привілеєм, а засобом забезпечення незалеж-

ності працюючих суддів і надається для гарантування верховенства права та в інтересах осіб, які звертаються до суду та очікують неупередженого правосуддя».

4. Соціальні права загалом та соціальні права судді в правовій державі не можуть бути скасовані чи звужені без відповідної компенсації. В абз. 2 п. 7 мотивувальної частини Рішення КС України від 01 грудня 2004 року № 20-рп/2004 Судом чітко було зазначено, що норми законодавства (на той час чинного Закону України «Про статус суддів» від 15 грудня 1995 року № 2862-XII) про матеріальне і побутове забезпечення суддів, їх соціальний захист «не можуть бути скасовані чи знижені без відповідної компенсації», а надання суддям передбачених законодавством «пільг, компенсацій і гарантій не може ставитися у залежність від грошових доходів суддів та від бюджетного фінансування». У наступному абзаці п. 7 мотивувальної частини вказаного Рішення КС України Суд наголосив також на тому, що у відповідності до Конституції України неприпустимим є звуження цих прав: «при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод (ч. 3 ст. 22), та не відповідають вимогам ч. 5 ст. 17, статей 126, 130 Конституції України (є неконституційними)». Вказана логіка застосовується також і під час забезпечення соціальних прав суддів: якщо держава обмежує забезпечення тих чи інших соціальних прав суддів, то таке (окрім того, що має здійснюватися з дотриманням вимог про юридичну доцільність і соціальну справедливість) повинно супроводжуватись збалансовуючою «компенсацією» – наданням ефективних аналогічних можливостей суддям, що узгоджуються із мотивами, за якими судді були обмежені у відповідних можливостях.

5. Соціальні права створюються державно організованим суспільством, регламентуються наддержавними організаціями (на універсальному та регіональному міжнародному рівні) та державою (на національному рівні), а гарантуються Конституцією України. Соціальні права загалом закріплені на міжнародному та на національному рівнях. На міжнародному рівні ці права передбачаються щонайперше у: Загальній декларації прав людини 1948 року, Міжнародному пакті про економічні, соціальні та культурні права 1966 року, Хартії Співтовариства про основні соціальні права працівників 1989 року, Європейській соціальній хартії (переглянутій) 1996 року, Хартії основних прав Європейського Союзу від 07 грудня 2000 року. Крім того, соціальні права також у тій чи іншій мірі передбачені у міжнародно-правових актах про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, про охорону озонового шару, про ядерну безпеку, про доступ до інформації і т. д. Що ж стосується національного рівня, то крім Конституції України, соціальні права закріплені законодавцем у низці кодифікованих законодавчих актів та законів України, зокрема: «Про зайнятість населення» 2012 року, «Про соціальний діалог в Україні» 2010 року, «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» 2010 року, «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» 2000 року, «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю» 2004 року, «Про пенсійне забезпечення» 1991 року, «Про статус і соціальний захист громадян, які

постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» 1991 року, «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» 1993 року, «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» 2014 року та в інших законодавчих актах. Поряд із тим, основні соціальні права суддів, саме як такої групи працівників, передбачені у нормах Закону України «Про судоустрій і статус суддів» 2016 року.

Окрема частина з вказаних законодавчих актів також поширює свою дію й на суддів, з огляду на те, що працівники з таким особливим правовим статусом: 1) є людьми й тому на них поширюються соціальні права людини; 2) можуть належати до соціальних груп, специфічний соціальний статус яких обумовлює володіння ними характерними для них (також й для тотожних категорій осіб) соціальними правами (наприклад, поширення на окремих суддів особливого соціального захисту, обумовленого тим, що ці судді також є ветеранами війни або ж є особами, котрі постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи). У цьому контексті можемо констатувати, що забезпечення спеціальних соціальних прав суддів, яке здійснюватиметься паралельно незабезпеченню загальних соціальних прав, що належать суддям, становитиме загрозу для соціальної безпеки суддів.

Висновки. Трудові і соціальні права суддів, а також якість їх забезпечення (захисту) окреслюють рівень цивілізованості суспільства. Саме тому держава, котра бажає бути правовою, демократичною та соціальною, а також має євроінтеграційні прагнення, повинна повсякчас створювати умови для належного рівня соціальної безпеки суддів. Наприклад, О. В. Карпушова справедливо наголошує на тому, що наша держава не спроможна реалізувати євроінтеграційні прагнення щонайменше «до того моменту, поки не буде вирішено проблему забезпечення належного рівня незалежності суду та самостійності діяльності суддів» [15, с. 12]. Показовим у цьому контексті є досвід набуття членства в Європейському Союзі такими державами, як Болгарія, Хорватія та Румунія [15, с. 12, 323-325]. При цьому слід зазначити, що забезпечення належного рівня незалежності суду та самостійності діяльності суддів у будь-якій державі є результатом низки соціально-правових, економічних, політичних і культурних чинників, особливе місце серед яких займає забезпечення державою високого рівня соціальної безпеки суддів. У свою чергу соціальна безпека також є результатом низки чинників, однак, вирішальне значення у формуванні належного рівня соціальної безпеки працівника має ефективне функціонування правового механізму забезпечення соціальних і трудових прав суддів. Ця позиція підтверджується концептуальною сутністю та юридичною природою цих прав, що вказують на те, що суддя (як і будь-який інший працівник) не може характеризуватись в якості працівника, що існує в межах належного рівня соціальної безпеки, коли його трудові і соціальні права не будуть: 1) якісно регламентовані у чинному законодавстві; 2) забезпечені та захищені на міжнародному та національному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безусий В. В. Соціальний захист державних службовців в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05. Київ, 2020. 430 с.

2. Епель О. В. Доктрина захисту конституційних соціальних прав людини і громадянина в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05. Київ, 2020. 437 с.
3. Сайнецький О. П. Форми систематизації національного соціального законодавства : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05. Київ, 2020. 410 с.
4. Гладкий В. В. Застережливі зауваження щодо процесу десоціалізації у світі праці. *Scientific discoveries: projects, strategies and development* : Proceedings of the Internat. Scient. and Pract. Conf. (Edinburgh, Oct. 25, 2019). Edinburgh: ESP, 2019. Vol. 3. P. 38-44. doi:10.5281/zenodo.3519327.
5. Єфіменко Л. М., Ортіна Г. В. Соціальна когезія як основа формування молодіжної політики України. *Гілея : науковий вісник*. 2020. Вип. 157. С. 39-43.
6. Яригіна Є. П. Право сімей із дітьми на соціальний захист як складова соціальних прав людини і громадянина: вітчизняний і європейський контекст. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 145. С. 118-128. doi:10.21564/2414-990x.145.156096.
7. Тимчишин Т. М. Соціальні права людини в Європейському Союзі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 1. С. 292-295. doi:10.32782/2524-0374/2020-1/72.
8. Дзьоба О. Г., Ставнича Н. І. Теоретичні аспекти дефініції соціальна безпека держави. *Економічний форум*. 2018. № 2. С. 339-343.
9. Кальницька М. А. Структура соціальної безпеки та динаміка її показників в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. Вип. 25, Ч. 2. С. 66-71.
10. Хомра О. У., Русанова Т. Є. Соціальна безпека: виклики, загрози, критерії. *Стратегічна панорама*. 2004. № 1. С. 73-79.
11. Мандзіновська Х. О. Економічна безпека держави: сутність, складові елементи та проблеми забезпечення. *Наукові записки*. 2016. № 2. С. 159-166.
12. Скуратівський В. А., Линдюк О. А. Соціальна безпека українського суспільства та шляхи її забезпечення. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2011. № 3. С. 194-204.
13. Сиченко О. О. Соціальна безпека в системі національної безпеки держави. *Наукові праці. Державне управління*. 2012. Т. 186, Вип. 174. С. 34-38.
14. Калашник О. А. Правовий статус місцевих загальних судів в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10. Одеса, 2016. 231 с.
15. Карпушова О. В. Проблеми правового регулювання праці суддів в умовах євроінтеграції України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05. Київ, 2020. 466 с.

M. Inshyn

ENSURING SOCIAL RIGHTS OF JUDGES AS A PREREQUISITE FOR THEIR SOCIAL SECURITY

The relevance of the article is that the rule of law is created and exists through the functioning of the judiciary, through which the principle of legality, the rule of

law in the state, protects the rights and freedoms of citizens. The proper exercise by judges of their rights and responsibilities in the administration of justice is a special indicator that allows to refer the state to the legal, civilized, developed. At the same time, in conditions when a judge is exposed to both direct and indirect pressure, it is impossible to talk about the social security of judges, as well as it is impossible to count on the satisfaction of the European integration aspirations of the Ukrainian people. The article formulates an up-to-date scientific opinion on the impact of ensuring the social rights of judges on the level of their social security. Emphasized that the social rights of judges to determine the level of civilization of the company; provided at the expense of the State budget; the level of provision reflects the level of guaranteeing the independence of judges and their independence; they cannot be cancelled or constricted without adequate compensation; regulated by supranational organizations at the universal and regional international level and state at national level. If social rights are not sufficiently protected and ensured in the state, it is concluded that such a state is not able to provide and protect a decent level of social security for judges and other citizens; to satisfy its own European integration aspirations and, in parallel, to increase the level of national security, which is also an important circumstance for ensuring an appropriate measure of social security for judges and all other citizens. It is concluded that ensuring an adequate level of judicial independence and independence of judges in any state is the result of a number of socio-legal, economic, political and cultural factors, a special place among which is the state's high level of social security of judges. In turn, social security is also the result of a number of factors, however, the effective functioning of the legal mechanism for ensuring the social and labor rights of judges is crucial in the formation of an appropriate level of social security of the employee. This position is confirmed by the conceptual nature and legal nature of these rights, which indicate that a judge cannot be characterized as an employee who exists within the appropriate level of social security when his labor and social rights are not: 1) qualitatively regulated by current legislation; 2) provided and protected at the international and national level.

Keywords: social security, judge, judicial and legal reform, social rights, protection, guarantees.